

Kommunstyrelsen

Yttrande över revisionsrapport om granskning av inköp och upphandling

Kommunstyrelsen delar kommunfullmäktiges revisorer bedömning att det finns ett behov av att utreda hur kommunens inköpsprocess kan effektiviseras. Vid sitt sammanträde den 29 november 2023 (§ 206) gav kommunstyrelsen därför kommunledningskontoret ett sådant uppdrag. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen senast under andra kvartalet 2024.

Med denna inledande notering avger kommunstyrelsen följande yttrande med anledning av rekommendationerna i revisionsrapporten om granskning av inköp och upphandling.

Rekommendation nummer 1

Säkerställa att förvaltningarna har fastställda beloppsgränser för vad varje medarbetare får attestera.

Revisorerna iakttagelser är att fakturahanteringssystemet saknar kontrollfunktion som stoppar medarbetare från att attestera fakturor över den beloppsgräns som man har befogenhet att attestera, vilket innebär en risk att fakturor med ett belopp över en medarbetares attesträtt attesteras.

Kommunstyrelsens kommentar

Enligt attestreglementet är det valfritt att välja beloppsbegränsningar och det har många nämnder valt bort. Beloppsgränser är ett trubbigt verktyg eftersom många beslutattestanter har stor variation på fakturasumman som de ska beslutattestera. Det högsta fakturabelopp kan vara ett antal miljoner kronor, i vissa enstaka fall 10-tals miljoner kronor och det lägsta några enstaka tusentals kronor. Kommunledningskontoret ska uppdatera attestreglementet under 2024 och i samband med detta kommer beloppsgränser att ses över.

Rekommendation nummer 2

Säkerställa att samtliga direktupphandlingar över 100 000 kronor dokumenteras i enlighet med kommunens riktlinjer, policy och rådande lagstiftning.

Revisorerna iakttagelser är i att kommunen har gedigna riktlinjer, policyer och tillämpningsanvisningar, men att de inte efterlevs. Vid kontroll av genomförda direktupphandlingar har noterats stora brister i hanteringen av direktupphandlingar. Dels har det funnits problem med att få fram underlag till stickproven, dels rör det sig om brister när det kommer till dokumentation av direktupphandlingar, tillvaratagande av konkurrens samt att avtal saknas.

I dagsläget får inte upphandlingsenheten den information som behövs från verksamheterna för att ha en god översyn, vilket visar sig vid den stickprovskontrollerna som revisorerna har gjort.

Kommunstyrelsens kommentar

Kommunledningskontoret fortsätter arbetet med att förenkla anvisningarna och mallarna exempelvis för direktupphandlingar i syfte att säkerställa att alla förvaltningar gör rätt. För det ska vara lätt att göra rätt för verksamheten.

Det inledningsvis redovisade uppdrag som kommunstyrelsen gav kommunledningskontoret den 27 november 2023 (§ 206) omfattar hur kommunen kan bli mer effektiv för att långsiktigt sänka kommunens totala kostnader. Kommunledningskontoret kommer att göra en förstudie avsedd att resultera i olika förslag på åtgärder och rekommendationer som kan förbättra och effektivisera kommunens inköpsprocesser. Detta förväntas generera kostnadsbesparingar, ökad kontroll och bättre styrning av inköpsprocessen. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen senast under andra kvartalet 2024.

Rekommendation nummer 3

Säkerställa att inköp- och upphandlingsverksamheten löpande följs upp.

Revisorerna iakttagelser är att kommunen i sin policy för inköp, upphandling och avrop fastställt att avtalsuppföljning ska ske regelbundet och systematiskt, vilket revisorerna noterat även görs. Det är främst fokus på avtalsuppföljning, men det görs ingen systematisk uppföljning av upphandlingsverksamheten, mer än i delårsrapportering. Vidare är revisorernas iakttagelse att det i internkontrollen inte finns några specifika kontroller inom inköp och upphandlingsområdet.

Kommunstyrelsens kommentar

Det stämmer att i den politisk beslutade internkontrollen finns inga specifika kontroller inom inköp och upphandlingsområdet. Däremot ingår det i ordinarie verksamhet inom ekonomiavdelningen att exempelvis kontrollera uppläggning av nya leverantörer i ekonomisystemet samt kontroller av samtliga ändringar av betalningsuppgifter för en leverantör. Vidare ingår det även egna kontrollmoment att verksamheten inte följer riktlinjer och anvisningar inom inköp- och upphandlingsområdet.

Kommunledningskontoret kommer att beakta behovet av systematik i uppföljningen av upphandlingsverksamheten i den tidigare nämnda utredningen.

Danderyd dag som ovan

Hanna Bocander
Kommunstyrelsens ordförande